



## Намиране на заклет писмен или устен преводач

Ако е необходимо да можете да разбирате или да бъдете разбирани по време на съдебно заседание, което се провежда в друга държава членка, или ако ви е необходим юридически превод на договор или друг юридически документ, може да пожелаете да намерите юридически устен или писмен преводач.

### Въведение

С увеличаване на мобилността и миграцията в рамките на Европейския съюз съразмерно се увеличава и броят на всякакъв вид взаимоотношения (било то търговски, юридически, академични или лични) между граждани с различна националност, култура и език. Това от своя страна води до голямо разнообразие от ситуации, които изискват услуги за писмен и устен езиков превод. Тъй като много от тези ситуации трябва да бъдат санкционирани или наблюдавани от органите (често от съдилища или други юридически институции), съвсем обичайно е да се изисква официален превод на документи, написани в оригинал на друг език.

Целите на един официален превод са да се установят факти в един юридически или административен процес/съдебно дело, да се признаят юридически факти с произход от чужда държава, и да се приложи за чужди граждани правото на източника (международно частно право).

Услугите за официален превод са различно организирани в държавите – членки на Европейския съюз, с най-различни професионални рамки (разнородни системи и практики). Например в Обединеното кралство и Ирландия тази професия не е регулирана, докато в държавите с гражданско право, като Испания или Гърция, достъпът до професията на заклетия преводач се регламентира от различни правила и се практикува в различни условия на работа по отношение на закона, заплащането на такса или сертифицирането.

### Какво означава „юридически писмен преводач“?

Писменият преводач създава писмен документ, като превежда един текст от един език на друг. **Юридическият писмен преводач** трябва да владее основните понятия и терминология не само в областта на правото, но и в сферата, в която то се прилага. Юридическият писмен превод е в същността на многоезиковата комуникация, тъй като прави възможно общуването за хората, стопанските дружества, юридическите и правителствените органи с различни езици и култури в рамките и извън границите на държавите. Юридическият писмен превод изисква познаване на специализирана терминология и на езиковите условности, използвани в съответните документи. Като част от екипа от юристи и имащ достъп до юридическите експерти, юридическият писмен преводач ще ви даде възможност напълно да разберете всеки конкретен случай и изискваната юридическа терминология. Познаването на юридическата система или системи и на съответните юридически процеси е гаранция, че юридическият писмен преводач ще може да ви подпомогне във вашите юридически действия.

Когато търсите юридически писмен преводач много важни са професионалните стандарти по отношение на езиковата компетентност, преводаческите умения и познаването на системите, процесите, терминологията и езиковите условности, които се прилагат в определени случаи.

### Какво означава „юридически устен преводач“?

Устният преводач предоставя устни езикови услуги, като използва различни начини за устен превод от един език на друг (симултантен, консекутивен или шепотен устен превод). **Юридическите устни преводачи** са специалисти, които работят предимно с адвокати по юридически случаи, като съдебни дела, показания под клетва, изслушвания, медиация, арбитраж, срещи с клиенти и др. Тези експерти ще ви помогнат в общуването с други страни, когато участвате в трансграничен съдебен процес.

### Съдебен писмен/устен преводач

**Съдебните писмени/устни преводачи** са упълномощени да превеждат официални документи (брачни свидетелства, свидетелства за завършено образование, университетски дипломи, становища в съда, съдебни решения и др.), както и да превеждат устно в съда (напр. когато страните или свидетелите дават показания), в полицейски участъци (по време на разпит, след задържане) или пред административни органи (например по време на митническа проверка). Официалните съдебни писмени/устни преводачи имат право да поставят официален печат на своите писмени преводи за заверка на превода.

Съдебните писмени/устни преводачи обикновено трябва да са завършили университет по специалност в областта на своя работен език (езици) и да владеят различни умения за писмен и устен превод, въпреки че изискванията са различни в различните държави членки.

В повечето държави – членки на ЕС има система за подбор и назначаване на съдебни писмени/устни преводачи. Обикновено заклетите писмени преводачи имат квалификацията да работят също и като съдебни устни преводачи. В различните държави се използват различни официални наименования за съдебните писмени/устни преводачи.

### **Как да намеря писмени/устни преводачи?**

Понастоящем е възможно да се намери юридически писмен или устен преводач, като се използват националните бази данни с писмени и/или устни преводачи. Но не във всички държави членки има такива бази данни. Понякога на уебсайтовете на министерствата на правосъдието или на висшите областни съдилища може да има връзка към официални или полуофициални регистри с квалифицирани писмени/устни преводачи.

По въпроси с наказателноправен характер държавите членки са задължени в съответствие с [Директива 2010/64/ЕС](#) да се стремят да съставят такъв регистър до 27 октомври 2013 г. – срокът, определен за транспониране на директивата в националното законодателство. Съгласно директивата държавите членки трябва да създадат процедура или механизъм, за да установят дали заподозрените или обвинените лица имат нужда от помощта на устен и писмен преводач. Държавите членки трябва да предоставят превод на заподозрените или обвинените лица без забавяне. Писмен превод се предоставя за документи, които са от основно значение за упражняване на правото на защита и, по изключение може да се предостави устен превод или резюме на тези основни документи, при условие че не се засяга справедливостта на производството. Държавите членки поемат разходите за устните и писмените преводи, независимо от изхода на производството.

### **За да получите по-подробна информация относно например:**

- организацията, която осигурява хостинг за съответната национална база данни,
- правилата, които се прилагат при прибягване до услугите на писмени и устни преводачи,
- географският обхват на отговорността на писмените и устните преводачи,
- обучение/квалификация за писмени и устни преводачи,
- цените,
- застрахователните системи и наличието на процедури за подаване на оплаквания,

**моля, изберете един от флаговете, подредени от дясната страна.**

---

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Последна актуализация: 24/01/2019